

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Informatiebulletin Visserij

december 2020

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Inleiding

Voor u ziet u het digitale informatiebulletin visserij van december 2020. We vertelden al eerder dat we deze niet meer op papier versturen. Het voordeel is dat het bulletin altijd bijgewerkt is. In sommige teksten staan links. Als u hierop klikt, komt u bij de wet- en regelgeving.

Inhoud van dit bulletin

Traditioneel bevat de decembereditie van dit informatiebulletin met name informatie over de afspraken die gemaakt zijn voorafgaand en tijdens de Landbouw- en Visserijraad in december, de belangrijkste wijzigingen in de visserijregelgeving en de toepassing daarvan voor de zeevisserij. Ook vertellen we meer over belangrijke onderwerpen op het gebied van de kust- en binnenvisserij.

In dit informatiebulletin bespreken we o.a. de volgende onderwerpen:

- Registratie beroepsvisser binnenwateren
- Dioxinesluiting
- Aanlandplicht
- Zeebaars
- Aanlanding door VK vlagschepen

Tijdelijk akkoord vangstmogelijkheden

Tijdens de decemberraad hebben de Europese lidstaten afgesproken unilateraal voorlopige Totale toegestane vangsten (TAC) en quota vast te stellen voor het 1e kwartaal van 2021. Dat is besloten omdat op dat moment nog geen zicht was op een deal met het Verenigd Koninkrijk. Door unilateraal quota vast te stellen kan de visserij in EU wateren doorgaan. Wat dit voor de voorlopige vangsthoeveelheden betekent wordt in dit bulletin verder toegelicht. Ook op de Diepzee vangstmogelijkheden voor 2021 en 2022 wordt nader ingegaan.

Bij het schrijven van dit bulletin hebben de EU en het VK al wel een akkoord bereikt, maar ontbreken details over toegang tot elkaars wateren en het vervolgproces voor het vaststellen van de definitieve vangstmogelijkheden voor 2021. Dit betekent helaas dat wij u hierover in dit bulletin nog geen duidelijkheid kunnen geven.

Uitdagingen

Het jaar 2020 was een bijzonder roerig jaar. Voor u als ondernemer in de visserijsector en voor veel van ons. De coronacrisis en de onzekerheid die de Brexit met zich meebrengt hebben op de hele sector een grote invloed. Daarnaast staat u de komende jaren voor grote uitdagingen, zoals: de afspraken in het Noordzeeakkoord over de ruimteverdeling op de Noordzee, de komst van de windmolenparken, de onduidelijkheid over de pulsvisserij en de veranderingen voor de visserij op het IJsselmeer. Ik bewonder de veerkracht van de visserijsector onder deze sterk veranderende situatie. Ik ben ervan overtuigd dat het jaar 2021 ook nieuwe kansen zal bieden, ondanks de uitdagingen waar de visserijsector voor komt te staan.

U kunt daarbij rekenen op de steun en inzet van het Team Visserijregelingen.
Ik wens u, ook namens mijn team, een goed en gezond 2021.

Met vriendelijke groet,

Jantien Meijer
Teammanager Uitvoering Visserijregelingen RVO

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Kust- en binnenvisserij	4
1.1 Registratie als beroepsvisser op de binnenwateren	4
1.1.1 Verlenging registratie als beroepsvisser	4
1.1.2 Registratie als nieuwe beroepsvissers	5
1.2 Visserij op rivierkreeften	7
1.2.1 Algemene voorwaarden	7
1.2.2 Beroepsvissers	7
1.2.3 Sportvissers	8
1.2.4 Prijsvraag: ontwerp een nieuw vistuig voor rivierkreeften	8
1.3 Merken voor vistuigen IJsselmeer vervangen	8
1.3.1 Merken voor uw vistuig	8
1.3.2 Merken vervangen	8
1.3.3 Aanvragen	9
1.3.4 Na uw aanvraag	9
1.4 Toestemming rapen schelpdieren op perceel	9
1.5 Nieuwe gesloten gebieden voor de aal- en wolhandkrabvisserij	9
1.5.1 Aanvullende sluiting van 2 gebieden	9
2. Zeevisserij	11
2.1 Herstelmaatregelen voor kabeljauw in de Noordzee	11
2.2 Maatregelen om de zeebaars te beschermen	14
2.2.1 Verbod en uitzonderingen	14
2.3 De aanlandplicht in 2021-2023	16
2.3.1 Aanlandplicht Noordzee 2021-2023	16
2.3.2 Aanlandplicht westelijke wateren 2021-2023	23
2.3.3 Hoeveelheden voor ongewenste vangsten	28
2.3.4 Aanlandcontingenten in 2021	29
2.4 Wijzigingen technische maatregelen in de Noordzee	30
2.4.1 Vangstverbod vrouwelijke zeekeef met eitjes	30
2.4.2 SepNep opgenomen als gelijkwaardige selectiviteitsvoorziening in langoustinevisserij	30
2.5 Quotum- en contingentbenutting en de 50 kilogramregel	30
2.5.1 Quotumbenutting: ook voor vangsten tot 50 kilogram	30
2.5.2 Overgangstermijn loopt af	30
2.5.3 Aanlandcontingent aanvragen	31
2.6 Vangstregistratie van NVWA naar RVO	31
2.6.1 Wat verandert er voor mij?	31
2.6.2 Waarom nemen jullie de vangstregistratie over?	31
2.6.3 Wat kan ik verwachten?	31
2.6.4 Ik heb een vraag of opmerking	31
2.7 Erkende bedrijven voor meten en verzegelen	31
2.8 IMO-nummer aanvragen	32
2.8.1 Wanneer heeft mijn vaartuig een IMO-nummer nodig?	32
2.8.2 Hoe vraag ik een IMO-nummer aan?	32
2.9 Aanlanding van VK-vlagkotters in Nederlandse havens	32
2.10 ERS en visserijactiviteit in de Noorse zone	33
2.11 Bijlage TAC en Quotaverordening 2021	33
Bijlage 1	34
Bijlage 2	35
Bijlage 3	36
Bijlage 4	37

1. Kust- en binnenvisserij

1.1 Registratie als beroepsvisser op de binnenwateren

Bent u beroepsvisser en vist u op de binnenwateren? Dan moet u uw registratie elke 4 jaar vernieuwen. Dit doet u met een assurance-rapport. Wilt u zich registreren als nieuwe beroepsvisser? Dan moet u aan andere voorwaarden voldoen.

Beroepsvisserij is commerciële visserij met beroepsvistuigen. Dat zijn alle vistuigen, behalve de hengel, de peur en het schepnet. Als u met een beroepsvistuig wilt vissen, laat u zich registreren als beroepsvisser.

1.1.1 Verlenging registratie als beroepsvisser

Om uw registratie te verlengen, stuurt u ons elke 4 jaar een assurance-rapport. Dit rapport is gemaakt door een accountant. Deze is geregistreerd bij de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Hij of zij moet een accountant-administratieconsulent of registeraccountant zijn. Is dat niet het geval? Dan accepteren wij de verklaring niet.

Op de [website van de NBA](#) ziet u of een accountant aan deze eisen voldoet. Er staat dan AA of RA achter de naam. U kunt ook contact opnemen met een accountantskantoor. Dan vindt het kantoor iemand die hieraan voldoet.

In het rapport staan verschillende onderdelen. Het moet duidelijk zijn dat het om een assurance-rapport gaat. Dit woord moet er dus in staan. We accepteren geen ander rapport. Ook staat erin dat u aan deze voorwaarden voldoet in het kalenderjaar voor de melding:

- U heeft minstens 250 hectare viswater.
- U heeft een inkomen van minstens € 8.500 bruto per jaar uit de visserij op dit viswater.

1.1.1.1 Minstens 250 hectare viswater

In het rapport staat dat u minstens 250 hectare viswater heeft. Het volgende telt mee:

- viswater op de binnenwateren
- viswater op het IJsselmeer
- viswater op de kustwateren
- heerlijke visrechten

Heeft u een vergunning voor recreatief vissen voor eigen gebruik op de kustwateren? En gebruikt u deze vistuigen?

- maximaal 2 fuiken;
- een beperkte lengte hoekwant tot maximaal 200 meter, of;
- een beperkte lengte staand want maximaal 150 meter.

Dan telt uw viswater niet mee.

Met uw visserijdocumenten laat u aan uw accountant zien dat u genoeg viswater heeft. Bijvoorbeeld uw huurovereenkomsten, schriftelijke toestemmingen en vergunningen. Heeft u documenten voor viswater op de binnenwateren? Dan moet de Kamer voor de Binnenvisserij deze goedkeuren. Heerlijke visrechten zijn vaak moeilijk te bewijzen. U laat dit zien met documenten. Dit bewijs moet in ieder geval overtuigend genoeg zijn.

1.1.1.2 **Inkomen van minstens € 8.500**

In het rapport staat dat u een inkomen van minstens € 8.500 bruto per jaar uit de visserij heeft. Met een inkomen uit de visserij bedoelen we het bruto-inkomen door:

- de verkoop van zelf gevangen vis;
- betalingen voor onderzoeken naar de visstand;
- afgifte van schriftelijke toestemmingen voor het vissen aan een andere ondernemer;
- afgifte van schriftelijke toestemmingen voor het beheer van de visstand aan een andere ondernemer.

Heeft u inkomsten door de verkoop van ingekochte vis? Dan zien wij dit niet als inkomsten uit de visserij. Dit telt dus niet mee voor het minimale inkomen.

U laat zien dat u een inkomen uit de visserij heeft met verkoopbonnen, rekeningafschriften of een fiscale jaarrekening.

1.1.1.3 **Melden**

Stuur uw bewijzen naar uw accountant. U hoeft deze niet naar ons te sturen. Uw accountant beoordeelt of u een assurance-rapport krijgt. Als dat zo is, stuurt u het rapport naar vr@rvo.nl. U doet dit in ieder geval elke 4 jaar, maar u kunt ook eerder een nieuw rapport sturen. Bijvoorbeeld als u nog niet zeker weet of u in het 4e jaar aan de voorwaarden voldoet. Dan gaat uw nieuwe registratie als beroepsvisser eerder in.

Uw registratie begint op het moment dat u de complete melding naar ons heeft gestuurd. Ook als de 4 jaar van de vorige registratie nog niet voorbij zijn. Uw vorige registratie vervalt.

1.1.2 **Registratie als nieuwe beroepsvissers**

Voor nieuwe beroepsvissers gelden andere regels. U kunt nog niet aan de voorwaarden voor de registratie voldoen. U heeft het jaar ervoor namelijk geen inkomen uit de visserij gehad. Dit zijn de voorwaarden:

- U heeft minstens 250 hectare viswater.
- U stuurt ons een bedrijfsplan. Hierin laat u zien dat u binnen 2 jaar minstens € 8.500 bruto per jaar gaat verdienen door visserij.
- U heeft de afgelopen 2 jaar niet beroepsmatig gevestigd.

1.1.2.1 **Minstens 250 hectare viswater**

U moet minstens 250 hectare viswater hebben. Het volgende telt mee:

- viswater op de binnenwateren
- viswater op het IJsselmeer
- viswater op de kustwateren
- heerlijke visrechten

Heeft u een vergunning voor recreatief vissen voor eigen gebruik op de kustwateren? En gebruikt u deze vistuigen?

- maximaal 2 fuiken;
- een beperkte lengte hoekwant tot maximaal 200 meter; of
- een beperkte lengte staand want maximaal 150 meter.

Dan telt uw viswater niet mee.

U laat zien dat u genoeg viswater heeft met uw visserijdocumenten. Bijvoorbeeld uw huurovereenkomsten, schriftelijke toestemmingen en vergunningen. Heeft u documenten voor viswater op de binnenwateren? Dan moet de Kamer voor de Binnenvisserij deze goedkeuren. Heerlijke visrechten zijn vaak moeilijk te bewijzen. U laat dit zien met documenten. Dit bewijs moet in ieder geval overtuigend genoeg zijn.

1.1.2.2 Bedrijfsplan

Ook stuurt u ons een bedrijfsplan. Hier is geen format voor. U vertelt hoe u de volgende 2 jaar € 8.500 bruto-inkomen per jaar uit de visserij haalt. U geeft bijvoorbeeld een schatting van de vangsten die u op uw viswater gaat doen. En hoeveel u denkt hieraan te gaan verdienen.

1.1.2.3 Melden

U stuurt uw huurovereenkomsten of toestemmingen en uw bedrijfsplan naar vr@rvo.nl. U hoeft geen assurance-rapport te sturen. Keuren wij uw melding goed? Dan registreren wij u als beroepsvisser. Vanaf dan mag u 2 jaar vissen met beroepsvistuigen.

Uw registratie begint op het moment dat u de complete melding naar ons heeft gestuurd. Binnen deze 2 jaar meldt u zich opnieuw aan. Dan gelden de voorwaarden voor geregistreerde beroepsvisser. U kunt ook eerder een assurance-rapport toesturen, dan gaat uw registratie als beroepsvisser voor 4 jaar eerder in.

1.2 Visserij op rivierkreeften

In Nederland komen meerdere soorten uitheemse rivierkreeften voor. Eigenlijk horen ze niet thuis in onze binnenwateren, maar door menselijk handelen leven ze nu toch hier. Ze veroorzaken schade aan de natuur. Dit zijn dus invasieve exoten. U mag niet zomaar op deze uitheemse rivierkreeften vissen.

U mag op de rivierkreeften vissen als u zich aan de voorwaarden houdt. Voor sportvissers zijn er andere voorwaarden dan voor beroepsvissers.

1.2.1 Algemene voorwaarden

De rivierkreeften staan op de Unielijst. Dit is een Europese lijst met exotische planten en dieren die schadelijk zijn voor de natuur. Sinds 3 augustus 2016 mag u de planten en dieren op deze lijst niet meer:

- houden
- (ver)kopen, gebruiken, uitwisselen en/of ruilen
- kweken of toestaan dat de soorten zich voortplanten
- vervoeren (behalve bij uitroeiing)
- importeren
- vrijlaten

U mag wel op de rivierkreeften vissen als u zich aan deze voorwaarden houdt:

- U heeft een goedgekeurde overeenkomst voor het vissen op dat water, waarmee u de rivierkreeft mag houden.
- U ben geregistreerd als beroepsvisser.
- U houdt zich aan de andere bepalingen in de Visserijwet.
- De dieren mogen zich niet kunnen verspreiden en/of ontsnappen.
- U mag de dieren niet verplaatsen naar andere wateren.
- U moet voorkomen dat de dieren zich voortplanten.
- De dieren mogen niet lijden.

U leest meer algemene informatie op de pagina [Invasieve exoten](#).

1.2.2 Beroepsvissers

1.2.2.1 Voorwaarden

Vist u op de rivierkreeften met beroepsvistuigen? Bijvoorbeeld met een fuik of korf? Dan gelden de deze regels voor u:

- U bent een geregistreerde beroepsvisser. U leest hier meer over in het hoofdstuk Registratie als beroepsvisser op de binnenwateren.
- U heeft een goedgekeurde huurovereenkomst of schriftelijke toestemming, waarmee u rivierkreeft mag houden.
- U zorgt ervoor dat de dieren en de eieren zich niet kunnen verspreiden. Gooi dus niet het water weg waarin de rivierkreeft is vervoerd. Hierin kunnen nog eieren zitten. Let ook goed op als u de vistuigen en vervoer- en opslagmaterialen schoonmaakt en onderhoudt.

1.2.2.2 Handel

U mag de rivierkreeften verhandelen en verkopen voor consumptie. Als u dit doet, mag u deze:

- opslaan
- vervoeren
- verkopen
- doden

Let wel op dat de dieren zich ook dan niet kunnen verspreiden en/of voortplanten. Dit geldt voor alle volgende stappen.

1.2.3 Sportvissers

Ook met de hengel wordt soms rivierkreeft gevangen. Hierbij gelden dan deze regels:

- U heeft een VISpas. U vraagt de pas aan op de [website van Sportvisserij Nederland](#).
- De dieren mogen zich niet kunnen verspreiden en/of ontsnappen.
- U mag gevangen dieren niet verplaatsen naar andere wateren.
- U verkoopt de rivierkreeften niet.
- U houdt de dieren niet als huisdier in bijvoorbeeld een aquarium.

U mag de rivierkreeften wel zelf opeten. Let op dat u geen natuur vertrapt, verstoord of beschadigd tijdens het vissen.

1.2.4 Prijsvraag: ontwerp een nieuw vistuig voor rivierkreeften

Op veel plaatsen in Nederland is de rivierkreeft een echte plaag. We willen deze graag aanpakken en hiervoor hebben we uw hulp nodig. We zijn op zoek naar een nieuw vistuig waarmee we gericht op deze dieren vissen. Dit vistuig:

- kan ook de kleine exemplaren vangen;
- heeft zo weinig mogelijk bijvangst van andere (vis)soorten;
- is ook makkelijk te gebruiken in kleine watergangen.

Het Hoogheemraadschap Delfland heeft daarom een prijsvraag gestart, samen met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. U vindt meer informatie op de [website van Winnovatie](#).

Heeft u een goed idee voor het ontwerp van een vistuig? Klik op de knop 'Doe mee!' op de [website van Winnovatie](#) en stuur uw idee in. Dit kan tot en met 12 januari 2021. U maakt kans op de hoofdprijs van € 1.000. De 2e prijs is € 450 en de 3e is € 250.

1.3 Merken voor vistuigen IJsselmeer vervangen

Vist u met vistuigen in het IJsselmeer? Dan heeft u merken nodig. Zonder mag u niet vissen. U maakt de merken vast aan uw vistuigen. Het kan gebeuren dat u merken kwijtraakt, of dat ze onleesbaar worden. Vraag dan vervangende merken aan bij ons.

1.3.1 Merken voor uw vistuig

In het IJsselmeer mag u alleen vistuigen gebruiken als hier een merk aan vast zit. Dit is een kleine buis met een uniek nummer. Elk type vistuig heeft een merk met een eigen kleur. In de tabel hieronder ziet u welke kleur bij uw vistuig hoort.

Kleur van het merk

Vistuig	Kleur van het merk
Grote fuik	geel
Schietfuik	groen
Spieringfuik	paars
Aalkist	wit
Staand net type 1	zwart
Staand net type 2	oranje

1.3.2 Merken vervangen

We vervangen alleen merken door nieuwe merken als ze kwijt zijn of als ze onleesbaar zijn geworden. We vervangen niet een hele serie. Behalve als alle merken kwijt of onleesbaar zijn. U kunt ook geen extra merken aanvragen, alleen uw oude vervangen.

1.3.2.1 Vervangen zwarte merken

Heeft u nog merken voor het staand net type 1 op voorraad? Gebruik deze dan eerst. U geeft het juiste merknnummer aan ons door als u deze merken uit uw voorraad gaat gebruiken. U doet dit met het formulier op mijn.rvo.nl.

1.3.3 Aanvragen

U vraagt vervangende merken aan met het formulier op mijn.rvo.nl. Dit is een pdf-document dat u kunt invullen op een computer. U mailt het ingevulde formulier naar vr@rvo.nl.

Wilt u uw merken vervangen, omdat deze onleesbaar zijn? Nadat u het formulier heeft ingevuld, stuurt u uw oude merken naar:

RVO
Team Visserijregelingen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Een merk kost € 1,22 per stuk. U betaalt dit tegelijk met de volgende betaling voor visrechten en/of administratiekosten (leges).

1.3.4 Na uw aanvraag

Heeft u uw formulier compleet en goed ingevuld? Dan behandelen we deze binnen 5 werkdagen.

U gebruikt de merken pas als wij:

- de vervanging hebben verwerkt in onze administratie;
- en als u uw nieuwe bijlage bij uw vergunning heeft.

1.4 Toestemming rapen schelpdieren op perceel

Huurt u een mossel- of oesterperceel? En mag een ander van u schelpdieren rapen? Dan moet u toestemming van ons hebben. Dit staat in de Algemene voorwaarden voor de verhuring van schelpdierpercelen. U vraagt een schriftelijke toestemming aan bij ons. Stuur een e-mail naar vr@rvo.nl met:

- de naam en het adres van de raper;
- de soort schelpdieren die hij of zij mag rapen;
- de periode waarin hij of zij mag rapen;
- het perceel waarvoor u de toestemming aanvraagt. Gaat het om een deel van het perceel? Stuur dan de coördinaten van dit deel.

Als we uw aanvraag goedkeuren, sturen we u een e-mail met de toestemming.

1.5 Nieuwe gesloten gebieden voor de aal- en wolhandkrabvisserij

We willen voorkomen dat de aal en wolhandkrab die zijn vervuild met dioxine en PCB's in de handel worden gebracht. Dit is schadelijk voor onze gezondheid. Daarom wordt jaarlijks in opdracht van het ministerie van LNV op diverse locaties een bemonstering van aal uitgevoerd. De gebieden waar 2 jaar achter elkaar vervuilde aal wordt gemeten, worden gesloten voor aal- en wolhandkrabvisserij.

1.5.1 Aanvullende sluiting van 2 gebieden

Op enkele locaties zijn afgelopen jaar normoverschrijdende gehalten dioxines en polychloorbifenylen (PCB's) in aal aangetroffen. Op deze locaties heeft dit jaar een herbemonstering plaatsgevonden en de resultaten hiervan zijn recent gepubliceerd op de [website van de Rijksoverheid](#).

De resultaten van deze herbemonstering laten weer verhoogde gehalten zien in de gevangen aal. Het gaat om de gebieden dicht bij de haven van Urk in het IJsselmeer en de Schokkerhaven in het Ketelmeer. Deze gebieden worden gesloten voor aal- en wolhandkrabvisserij. Voor de sluiting is een wijziging van de Uitvoeringsregeling visserij gepubliceerd op de [website van Overheid.nl](#). Deze wijziging treedt op 1 januari 2021 in werking.

1.5.1.1 IJsselmeer

De in 2015 ingestelde bufferzone van één kilometer vanaf de Ketelbrug in het IJsselmeer zal worden uitgebreid naar de haven van Urk. Het te sluiten gebied ligt ten oosten van de lijn lopend over de punten met de coördinaten:

- 52°39.649' NB en 005° 35.501' OL
- 52°39.455' NB en 005° 35.478' OL
- 52°36.339' NB en 005° 37.783' OL

1.5.1.2 Schokkerhaven

Daarnaast wordt in het Ketelmeer de Schokkerhaven en een gedeelte van het Ramsdiep aangewezen als gesloten gebied. Het betreft de gehele Schokkerhaven en 500 meter van het Ramsdiep, gelegen ten westen van de lijn lopend over de punten met de coördinaten:

- 52°36.767' NB en 5°46.042' OL
- 52°46.043' NB en 5°46.043' OL

Deze gebieden worden opgenomen in [bijlage 16 van de Uitvoeringsregeling visserij](#).

2. Zeevisserij

2.1 Herstelmaatregelen voor kabeljauw in de Noordzee

Ook in 2021 zijn er gebieden als herstelmaatregel gesloten. Deze gebieden zijn ten opzichte van vorig jaar ongewijzigd gebleven en treft u aan in de bijgevoegde tabel 1. (zie tabel Gebiedssluitingen). Deze gebiedssluitingen gelden in de daartoe gestelde periode en voor alle vistuigen, met uitzondering van pelagische vistuigen (ringzegens en trawls).

Daarnaast gelden voor dit jaar wederom de onderstaande maatregelen. Maatregelen a tot en met d zijn ongewijzigd ten opzichte van 2020. De maatregel onder punt e is aangepast, maar is niet van toepassing omdat Nederland geen nationaal kabeljauwherstelplan heeft.

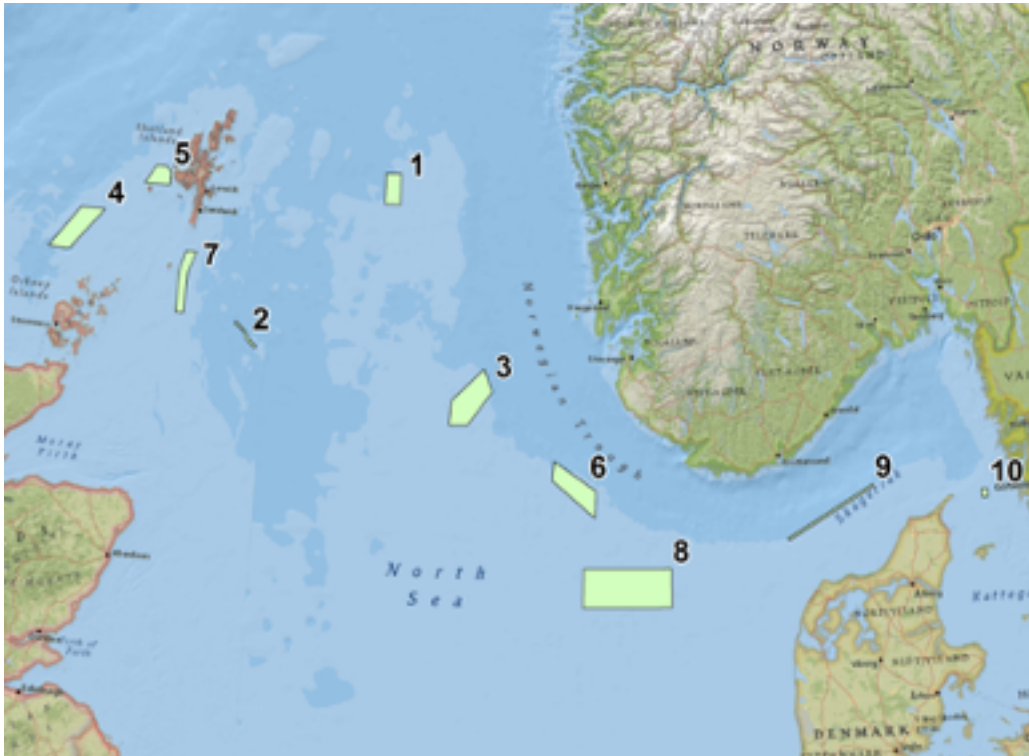
1. Vaartuigen die met bodemtrawls en zegens met een maaswijdte van ten minste 70 mm in de sectoren 4a en 4b of ten minste 90 mm in sector 3a vissen, en beuglijnen (¹), mogen niet vissen in de Uniewateren van de ICES-sector 4a, ten noorden van 58° 30' 00 NB en ten zuiden van 61° 30' 00 NB en in de Uniewateren van de ICES-sectoren 3a.20 (Skagerrak), 4a en 4b, ten noorden van 57° 00' 00 NB en ten oosten van 5 00' 00 OL.
2. In afwijking van lid 2 mogen de in lid 2 bedoelde vissersvaartuigen in de in dat lid bedoelde gebieden vissen mits zij aan ten minste een van de volgende criteria voldoen:
 - a. het percentage kabeljauwvangsten bedraagt niet meer dan 5% van de totale vangsten per visreis; vaartuigen waarvan de kabeljauwvangsten in de periode 2017-2019 niet meer dan 5% van hun totale vangsten hebben overschreden, worden geacht aan dit criterium te voldoen, mits zij hetzelfde vistuig blijven gebruiken als in die periode; dit vermoeden kan worden weerlegd;
 - b. er wordt gebruikgemaakt van een gereguleerde en zeer selectieve bodemtrawl of zegen, hetgeen volgens een wetenschappelijke studie resulteert in een vermindering van de kabeljauwvangsten met ten minste 30% in vergelijking met vaartuigen die vissen met gesleept vistuig waarvan de maaswijdte overeenkomt met de in bijlage V, deel B, punt 1.1, van Verordening (EU) 2019/1241 bepaalde basisnormen; dergelijke studies kunnen door het WTECV worden geëvalueerd; bij een negatieve evaluatie van het WTECV wordt dit vistuig niet meer aangemerkt als geldig voor gebruik in de in lid 2 van dit artikel omschreven gebieden;
 - c. bij vaartuigen die werken met bodemtrawls en zegens met een maaswijdte van 100 mm en groter (TR1), wordt het volgende zeer selectieve vistuig gebruikt:
 - belly trawls met een maaswijdte van de buik van ten minste 600 mm;
 - horizontale vislijn (0,6 m);
 - horizontale zeeflap met een wijdmazig ontsappingspaneel.
 - d. bij vaartuigen die werken met bodemtrawls en zegens met een maaswijdte van 70 mm en groter in sector 4a en 90 mm in sector 3a en minder dan 100 mm (TR2), wordt het volgende zeer selectieve vistuig gebruikt:
 - horizontaal sorteerrooster met een afstand van ten hoogste 50 mm tussen de staven voor het scheiden van platvis en rondvis, met een vrije uitlaat voor rondvis;
 - seltra-paneel met vierkante mazen met een maaswijdte van 300 mm;
 - sorteerrooster met een afstand van ten hoogste 35 mm tussen de staven, met een vrije uitlaat voor de vis.
 - e. Vissersvaartuigen die onderdeel zijn van een nationaal kabeljauwherstelplan dat ervoor zorgt dat de visserijsterfte in lijn is met de visserijmogelijkheden, gebaseerd op wetenschappelijk geadviseerd niveau, vanuit ruimtelijke en /of technische maatregelen, of een combinatie ervan. Een dergelijk plan dient binnen 2 maanden na inwerkingtreding beoordeeld te worden. Dit gebeurt door het STECF in het geval het een EU land betreft of door het relevante nationaal onderzoeksbureau in geval het derde landen betreft. In het geval uit de beoordeling blijkt dat het doel van de plannen niet wordt gehaald, dienen de plannen te worden herzien.

¹ Vistuigcodes: OTB, OTT, OT, TBN, TBS, TB, TX, PTB, SDN, SSC, SX, LL, LLS

3. Lidstaten zullen een verbeterde monitoring, controle en surveillance zetten op vaartuigen die vallen onder punt 1 om de naleving te kunnen vaststellen van de maatregelen opgenomen onder punt 2 a tot en met e.
4. De maatregelen gelden niet voor visserijactiviteiten die uitsluitend ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek worden uitgevoerd, binnen de voorwaarden die daaraan gesteld worden in artikel 25 van de verordening technische maatregelen (EU) 2019/1241.

Tabel 1. Gebiedssluitingen

Time Limited Closures				
No	Area Name	Coordinates	Time period	Additional Comment
1	Stanhope ground	60° 10N - 01° 45E 60° 10N - 02° 00E 60° 25N - 01° 45E 60° 25N - 02° 00E	01 January to 30th April	
2	Long Hole	59° 07.35N - 0° 31.04W 59° 03.60N - 0° 22.25W 58° 59.35N - 0° 17.85W 58° 56.00N - 0° 11.01W 58° 56.60N - 0° 08.85W 58° 59.86N - 0° 15.65W 59° 03.50N - 0° 20.00W 59° 08.15N - 0° 29.07W	01 January to 31 March	
3	Coral edge	58° 51.70N - 03° 26.70E 58° 40.66N - 03° 34.60E 58° 24 00N - 03° 12.40E 58° 24 00N - 02° 55.00E 58° 35 65N - 02° 56.30E	01 January to 29 February	
4	Papa Bank	59° 56N - 03° 08W 59° 56N - 02° 45W 59° 35N - 03° 15W 59° 35N - 03° 35W	01 January to 15 March	
5	Foula Deeps	60° 17.5N - 01° 45W 60° 11.0N - 01° 45W 60° 11.0N - 02° 10W 60° 20.0N - 02° 00W 60° 20.0N - 01° 50W	01 November to 31st December	
6	Egersund Bank	58° 07.40N - 04° 33.0E 57° 53.00N - 05° 12.0.E 57° 40.00N - 05° 10.9E 57° 57.90N - 04° 31.9E	01 January to 31st March	(10 x 25 nm.)
7	East of Fair Isle	59° 40N - 01° 23W 59° 40N - 01° 13W 59° 30N - 01° 20W 59° 10N - 01° 20W 59° 30N - 01° 28W 59° 10N - 01° 28W	01 January to 15th March	
8	West Bank	57° 15N - 05° 01E 56° 56N - 05° 00E 56° 56N - 06° 20E 57° 15N - 06° 20E	01 February-15 March	(18 x 4 nm.)
9	Revet	57° 28.43N - 08° 05.66E 57° 27.44N - 08° 07.20E 57° 51.77N - 09° 26.33E 57° 52.88N - 09° 25.00E	01 February-15. March	(1.5 x 49 nm.)
10	Rabarberen	57° 47.00N - 11° 04.00E 57° 43.00N - 11° 04.00E 57° 43.00N - 11° 09.00E 57° 47.00N - 11° 09.00E	01 February-15. March	East of Skagen (2.7x4 nm.)

Afbeelding 1. Gebiedssluitingen uit tabel 1 genummerd weergegeven

2.2 Maatregelen om de zeebaars te beschermen

De toestand van het zeebaarsbestand toont licht herstel, maar is nog niet op het gewenste niveau. Daarom blijven de bestaande maatregelen ook in 2021 gelden. Dit betekent dat u niet mag vissen op zeebaars. Hier zijn wel een aantal uitzonderingen op.

Uit het wetenschappelijk advies van de International Council for Exploration of the Sea (ICES) blijkt dat de toestand van het zeebaarsbestand licht herstel toont. Wel is de omvang van het paaibestand van de zeebaars in de Keltische zee, het Kanaal, de Ierse Zee en het zuidelijke deel van de Noordzee (ICES-sectoren 4b, 4c en 7a en 7d-7h) nog steeds laag en bevindt zich maar net boven het vereiste minimum. Ook de aanwas van jonge zeebaars (rekruterings) blijft laag en fluctueert sinds 2008 zonder trend. Om ervoor te zorgen dat het visbestand kan doorgroeien naar het gewenste niveau, is tijdens de Landbouw- en Visserijraad in december 2020 besloten dat de bestaande maatregelen noodzakelijk blijven.

Omdat zeebaars een gedeeld bestand is met het Verenigd Koninkrijk (VK) zijn er, in afwachting van de onderhandelingen met het VK, tijdelijke maatregelen en vangsthoeveelheden vastgelegd. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2021 de visserij in EU wateren door kan gaan. Wel zijn de vastgestelde hoeveelheden lager, omdat het tijdelijke hoeveelheden betreffen voor het eerste kwartaal van 2021. Op het moment van publiceren van dit informatiebulletin is er nog geen duidelijkheid onder welke voorwaarden toegang tot de wateren van het Verenigd Koninkrijk kan worden verkregen. Gelet hierop is in de onderstaande toelichting over wat dit betekent voor het vissen op zeebaars in het eerste kwartaal van 2021, uitgegaan dat er alleen in de EU wateren mag worden gevestigd. Uiteraard wordt u nader geïnformeerd als er meer bekend is.

2.2.1 Verbod en uitzonderingen

Voor het eerste kwartaal van 2021 geldt voor zeebaars dat de maatregelen uit 2020 van kracht blijven. Dat betekent dat er een verbod is om te vissen op zeebaars. Hierop zijn onderstaande uitzonderingen nog steeds van toepassing, maar is de vangsthoeveelheid per metiër bijgesteld. Omdat er nog gesproken moet worden met het VK over het beheer van gezamenlijke visbestanden, zo ook zeebaars, is er een tijdelijke hoeveelheid vastgesteld. Dat betekent dat 25% van de vangsthoeveelheden die in 2020 golden, zijn vastgesteld voor 2021. Deze uitzonderingen gelden uitsluitend in de maand januari 2021 en voor de EU wateren van de ICES sectoren 4b, 4c, 7d, 7e, 7f en 7h. Bij het opmaken van dit informatiebulletin is het nog niet bekend welke voorwaarden er gelden voor toegang tot de wateren van het Verenigd Koninkrijk. Het is in januari 2021 niet toegestaan te vissen in de wateren die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk vallen. In de maanden februari en maart blijft een totaalverbod van kracht.

2.2.1.1 Demersale visserij

Gerichte visserij op zeebaars met vissersvaartuigen die een bodemtrawlvistuig of zegennet gebruiken is verboden. Incidentele en onvermijdelijke bijvangsten van zeebaars mogen aan boord gehouden worden, mits deze vangsten per visreis niet meer bedragen dan 5% van het gewicht van de totale vangst aan boord en per 2 maanden niet meer bedragen dan 520 kg bij het gebruik van bodemtrawlvistuigen (vistuigcode OTB, OTT, PTB, TBB, TBN, TBS, TB) en bij het gebruik van zegennetten (vistuigcode SSC, SDN, SPR, SV, SB, SX) niet meer dan 520 kg per 2 maanden.

Deze maximale vangsthoeveelheid per 2 maanden is van toepassing op het eerste kwartaal van 2021. Omdat het totaalverbod geldt in de maanden februari en maart, betekent dit dat de in januari gevangen hoeveelheid wordt verrekend met een nog definitief vast te stellen hoeveelheid voor de maanden april-december 2021.

2.2.1.2 Handlijvisserij

Vissersvaartuigen die met haken en lijnen (vistuigcode LHP) op zeebaars vissen, mogen in het geval zij beschikken over een vismachtiging voor de handlijvisserij op zeebaars, in de maand januari van 2021 maximaal 1.430 kg zeebaars aanlanden. Ook de vaartuigen met een machtiging voor de visserij met de hengel op zeebaars in de aangewezen kustwateren mogen maximaal 1.430 kg zeebaars aanlanden. De hoeveelheden gelden per vaartuig en per vistuigcategorie en mogen niet opgeteld worden. De vismachtiging voor de handlijvisserij dan wel hengel op zeebaars is uitsluitend in de maand januari 2021 geldig.

Voor de maanden april – december 2021 ontvangt u een nieuwe vismachtiging zeebaars. Deze zal vóór 1 april 2021 aan u verstrekt worden door Team Visserijregelingen, Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO).

2.2.1.3 Visserij met vaste kieuwnetten (o.a. staand want)

Vissersvaartuigen die gebruik maken van vaste kieuwnetten (vistuigcode GTR, GNS, GNC, FYK, FPN en FIX) mogen, als zij beschikken over een vismachtiging zeebaars voor vaste kieuwnetten, in het eerste kwartaal van 2021 maximaal 350 kg zeebaars aanlanden. Ook de vaartuigen met een machtiging voor vaste kieuwnetten in de aangewezen kustwateren mogen maximaal 350 kg zeebaars aanlanden. De hoeveelheden gelden per vaartuig en per vistuigcategorie en mogen niet opgeteld worden. Deze hoeveelheden zijn uitsluitend bedoeld voor incidentele en onvermijdelijke bijvangsten. De vismachtiging zeebaars voor vaste kieuwnetten is uitsluitend in de maand januari 2021 geldig. Voor de maanden april – december 2021 ontvangt u een nieuwe vismachtiging zeebaars. Deze zal vóór 1 april 2021 aan u verstrekt worden door Team Visserijregelingen, Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO).

2.2.1.4 Recreatieve visserij

Voor de recreatievisserij op zeebaars in de ICES sectoren 4b, 4c, 6a, 7a-7k geldt voor de periode van 1 januari tot en met 28 februari 2021 een 'catch and release'-verplichting. De gevangen zeebaarzen moeten dus worden teruggezet. In de maand maart 2021 geldt er een 'bag limit' van twee zeebaarzen per dag. Dit betekent dat er in de maand maart per sportvisser maximaal twee zeebaarzen per dag mogen worden meegenomen. De zeebaarzen moeten wel voldoen aan de gestelde minimum maat van 42 cm.

In de Golf van Biskaje (ICES sectoren 8a en 8b) geldt het gehele jaar een 'bag limit' van twee zeebaarzen per dag.

Voor recreatief staandwant blijft het jaarrond verbod op het vangen en behouden van zeebaars ook voor 2021 gelden. Dit betekent dat een gerichte recreatieve visserij op zeebaars met staandwant niet blijft toegestaan. Ook de bag limit voor zeebaars is niet van toepassing op recreatief staandwant, dus eventuele zeebaars als bijvangst mag niet worden behouden.

2.3 De aanlandplicht in 2021-2023

In de Europese teruggooiplannen is per visserij vastgelegd welke uitzonderingen op de aanlandplicht gelden. En welke eventuele voorschriften voor de uitvoering van de aanlandplicht noodzakelijk zijn. De nieuwe teruggooiplannen hebben betrekking op zowel demersale als pelagische visserijen. Ze gelden voor de jaren 2021 tot en met 2023. Een aantal uitzonderingen en vrijstellingen gelden voorwaardelijk.

2.3.1 Aanlandplicht Noordzee 2021-2023

Het teruggooiplan Noordzee gaat over de Uniewateren van de Noordzee. Dit geldt in de ICES-sectoren 2a, 3a en ICES-deelgebied 4. Hierin staan 8 vrijstellingen op grond van hoge overleving en 17 de-minimisvrijstellingen. Gelden er bij deze vrijstelling specifieke aanvullende bepalingen? Dan hebben we dat aangegeven.

2.3.1.1 Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de Noordzee

U hoeft bepaalde vangsten niet aan te landen als deze een hoge overlevingskans heeft. Dit moet wel wetenschappelijk zijn aangetoond. In 2021 gelden in de Noordzee vrijstellingen op basis van overlevingskansen voor:

- langoustines
- tong
- bijvangst met korven en fuiken van alle soorten waarvoor vangstbeperkingen gelden
- vangsten en bijvangsten van schol
- schol (ondermaatse)
- tarbot
- roggen
- makreel en haring in de ringzegenvisserij

We hebben deze uitzonderingen voor u samengevat in de tabel 2 hieronder. Wilt u de tekst lezen? U vindt deze op de website van [de Europese Commissie](#).

Tabel 2: Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de Noordzee

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Extra bepaling(en)	Manier van terugzetten
Langoustines	Uniewateren van ICES-sectoren 2a, 3a en ICES-deelgebied 4	Korven (FPO)		U laat de langoustines meteen in hun geheel vrij in het gebied waar u ze heeft gevangen.
Langoustines	Uniewateren van ICES-sectoren 2a, 3a en ICES-deelgebied 4	Bodemtrawls (OTB, OTT, TBN)	Vrijstelling geldt alleen wanneer gebruik wordt gemaakt van één van de volgende selectiviteitsvoorzieningen: <ul style="list-style-type: none"> • een kuil met een maaswijdte van meer dan 80 mm; • een kuil met een maaswijdte van ten minste 70 mm die is uitgerust met een soortselectief rooster met een afstand van ten hoogste 35 mm tussen de staven. 	
Tong <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 4c binnen 6 zeemijl voor de kust en buiten vastgestelde kraamgebieden	Ottertrawls (OTB) met een maaswijdte in de kuil van 80-99 mm	Vrijstelling geldt alleen voor vaartuigen: <ul style="list-style-type: none"> • met een lengte van 10 meter of minder; • met een motorvermogen van 221 kilowatt of minder; • die vissen in wateren van maximaal 30 meter diep; • tijdens trekken van maximaal 90 minuten. 	U laat de tong meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Alle soorten waarvoor vangstbeperkingen gelden	Uniewateren van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	Korven en fuiken (FPO, FYK)		U laat de vis meteen vrij onder het wateroppervlak.
Schol	Uniewateren van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	Staaande netten (GNS, GTR, GTN, GEN)		U laat de schol meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Schol	Uniewateren van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	Deense zegens (SDN)		
Schol	Uniewateren van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	Bodemtrawls (OTB, PTB) met een maaswijdte van ten minste 120 mm	Vrijstelling geldt wanneer gericht wordt gevist op platvis of rondvis.	
Schol	Uniewateren van ICES-sector 3a	Bodemtrawls (OTB, PTB) met een maaswijdte van 90-119 mm	Vrijstelling geldt wanneer gericht wordt gevist op platvis of rondvis. Alleen bij gebruik van een Seltra paneel met een boven-paneel met een maaswijdte van 140 mm (vierkante mazen), met een maaswijdte van 270 mm.	
Schol	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Bodemtrawls (OTB, PTB) met een maaswijdte van 80-119 mm	Vrijstelling geldt wanneer gericht wordt gevist op platvis of rondvis.	

Tabel 2: Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de Noordzee (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Extra bepaling(en)	Manier van terugzetten
Schol <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	Boomkorren met maaswijdte 80-119 mm (BT2)	Vrijstelling geldt alleen als het motorvermogen 221 kilowatt of meer is, in combinatie met een flip-up rope of Benthos Release Panel (BRP). of: voor vaartuigen: <ul style="list-style-type: none"> • met een lengte van 24 meter of minder; • met een motorvermogen van 221 kilowatt of minder; • tijdens trekken van maximaal 90 minuten. 	U laat de ondermaatse schol meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Schol <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	Boomkorren met maaswijdte 80-119 mm (BT2)	Vrijstelling geldt alleen voor vaartuigen van de lidstaten die de roadmap voor Fully Documented Fisheries implementeren. Nederland implementeert de roadmap voor Fully Documented Fisheries. Dat betekent dat Nederlandse vaartuigen gebruik kunnen maken van deze tijdelijke vrijstelling. Aanvullend vindt onderzoek plaats naar de overleving en/of selectiviteit.	
Tarbot	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Boomkorren met maaswijdte van tenminste 80 mm	Aan deze vrijstelling is een onderzoekverplichting verbonden. vrijstelling is voorlopig van toepassing tot en met 31 december 2022	U laat de tarbot meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Roggen	Uniewateren van ICES-sector 2a, 3a en ICES-deelgebied 4	Uniewateren van ICES-sector 2a, 3a en ICES-deelgebied 4	Aan deze vrijstelling is een onderzoekverplichting verbonden.	U laat de roggen meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.

Tabel 2: Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de Noordzee (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Extra bepaling(en)	Manier van terugzetten
Makreel, Haring	Uniewateren van ICES-sector 2a , 3a en ICES-deelgebied 4	Ringzegens	<p>De ringzegen is voorzien van zichtbare boeien die duidelijk de grens voor het punt van ophaling markeren.</p> <p>Het vaartuig en de ringzegen zijn uitgerust met een elektronisch systeem om te registreren en te documenteren wanneer, waar en in welke mate de ringzegen is ingezet voor alle visserijactiviteiten.</p> <p>De ingesloten school vissen wordt bemonsterd vóór de vrijlating om de soortensamenstelling, de groottesamenstelling en de hoeveelheid te ramen.</p>	De vangst wordt vrijgelaten voordat de ringzegen tot een bepaald percentage is gesloten. We noemen dit het punt van ophaling. In de makreelvisserij is dit bij 80% sluiting van de ringzegen. In de haringvisserij bij 90%. Als de ingesloten school uit beide soorten bestaat, is het punt van ophaling bij 80% sluiting.

2.3.1.2 De-minimisvrijstellingen Noordzee

In 2021 gelden in de Noordzee 17 de-minimisvrijstellingen. Op grond hiervan mogen bepaalde hoeveelheden worden teruggegooid. U vindt deze de-minimisvrijstellingen in tabel 3.

Tabel 3. De-minimisvrijstellingen in de Noordzee (2021)

Soort(en)	Gebied	Visttuig	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Tong	Uniewateren van de ICES-sectoren 2a en 3a en van ICES-deelgebied 4	Schakel- en kieuwnetten (GN, GNS, GND, GNC, GTN, GTR, GEN, GNF)	3% van de totale jaarlijkse vangsten van tong in deze visserij	
Tong <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Boomkorren (TBB) met een maaswijdte van 80-119 mm	5% van de totale jaarlijkse vangsten van tong in deze visserij	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een Vlaams paneel.
Tong, schelvis, wijting, kabeljauw, zwarte koolvis en heek <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 3a	Langoustinevisserij met bodemtrawls (OTB, OTT, TBN) met een maaswijdte van ten minste 70 mm	4% van de totale jaarlijkse vangsten van langoustines, tong, schelvis, wijting en Noordse garnaal, kabeljauw, zwarte koolvis en heek	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een soortselectief rooster met een afstand van ten hoogste 35 mm tussen de staven.
Tong, schelvis, wijting, kabeljauw, schol, zwarte koolvis, haring, kever, grote zilversmelt en blauwe wijting <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 3a	Visserij op Noordse garnaal met bodemtrawls (OTB, OTT) met een maaswijdte van ten minste 35 mm	5% van de totale jaarlijkse vangsten van langoustines, tong, schelvis, wijting, kabeljauw, zwarte koolvis, schol, Noordse garnaal, heek, kever, grote zilversmelt, haring en blauwe wijting	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een soortselectief rooster met een afstand van ten hoogste 19 mm tussen de staven en met een vrije uitlaat voor de vis.
Wijting <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 3a	Bodemtrawls (OTB, OTT, TBN, PTB) met een maaswijdte van 90-119 mm die zijn uitgerust met een seltra-paneel	2% van de totale jaarlijkse vangsten van langoustines, kabeljauw, schelvis, wijting, zwarte koolvis, tong, schol en heek in deze visserij	Bij gebruik van maaswijdte 90-119 mm geldt deze vrijstelling alleen als het net is uitgerust met een seltra-paneel met een bovenpaneel met een maaswijdte van 140 mm (vierkante mazen), met een maaswijdte van 270 mm (ruitvormige mazen) of met een maaswijdte van 300 mm (vierkante mazen).
	Uniewateren van ICES-sector 3a	Bodemtrawls (OTB, OTT, TBN, PTB) met een maaswijdte van ten minste 120 mm	2% van de totale jaarlijkse vangsten van langoustines, kabeljauw, schelvis, wijting, zwarte koolvis, tong, schol en heek in deze visserij	
Schol <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Visserij op langoustine met bodemtrawls met een maaswijdte van 80-99 mm	3% van de totale jaarlijkse vangsten van zwarte koolvis, schol, schelvis, wijting, kabeljauw, Noordse garnaal, tong en langoustines	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een SepNep.
Alle soorten waarvoor vangstbeperkingen gelden	Uniewateren van de ICES-sectoren 4b en 4c	Visserij op Noordzeegarnaal met boomkorren	6% van de totale jaarlijkse vangsten van alle soorten waarvoor vangstbeperkingen gelden in deze visserij.	

Tabel 3. De-minimisvrijstellingen in de Noordzee (2021) (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Leng <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Bodemtrawls (OTB, OTT, PTB) met een maaswijdte van tenminste 120 mm	3% van de totale jaarlijkse vangsten van leng in deze visserij	
Wijting en kabeljauw <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-sector 4c	Bodemtrawls of zegens (OTB, OTT, SDN, SSC) met een maaswijdte van 70-99 mm	5% van de totale onder de aanlandingsverplichting vallende jaarlijkse vangsten van ondermaatse wijting en kabeljauw in deze visserij	De maximale hoeveelheid kabeljauw die mag worden teruggegooid, is beperkt tot 2% van de totale jaarlijkse vangsten van deze soort. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2021.
Wijting <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van de ICES-sectoren 4a en 4b	Bodemtrawls of zegens (OTB, OTT, SDN, SSC) met een maaswijdte van 70-99 mm	4% van de totale jaarlijkse vangsten van wijting in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Wijting <i>(alleen ondermaats)</i>	Uniewateren van ICES-deelgebied 4	Boomkorren (TBB) met een maaswijdte van 80-119 mm	2% van de totale jaarlijkse vangsten van tong en schol in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2021.
Makreel, horsmakreel, haring en wijting	ICES-sectoren 4b en 4c ten zuiden van 54° NB	Pelagische trawls (OTM/PTM)	1% van de totale jaarlijkse vangsten van makreel, horsmakreel, haring en wijting in deze visserij	Vrijstelling geldt alleen voor vaartuigen met een lengte over alles tot 25 meter. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.

Tabel 3. De-minimisvrijstellingen in de Noordzee (2021) (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Sprot, kever, zandspiering en blauwe wijting	Uniewateren van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	Bodemtrawls (OTB, OTM, OTT, PTB, PTM, SDN, SPR, SSC, TB, TBN) met een maaswijdte groter dan 80 mm en in de visserij op Noordse garnaal (zie extra bepalingen).	Een gecombineerde hoeveelheid sprot, zandspiering, kever en blauwe wijting die niet meer dan 1% van de totale jaarlijkse vangsten uitmaakt in deze visserijen.	In visserij op Noordse garnaal geldt deze vrijstelling alleen als gebruik wordt gemaakt van vistuig dat is uitgerust met een sorteerrooster met een afstand van maximaal 19 mm tussen de staven of een vergelijkbare selectiviteitsvoorziening en een visretentiesysteem met maaswijdte groter dan 35 mm in ICES-sector 3a en groter dan 32 mm in ICES-deelgebied 4. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Leng <i>(alleen ondermaats)</i>	ICES-deelgebied 4	Demersale visserij op heek met beuglijnen (LLS)	3% van de totale jaarlijkse vangsten van leng in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Horsmakreel	ICES-sectoren 4b en 4c	Bodemtrawls (OTB, OTT, PTB) met een maaswijdte tussen 80 en 99 mm	6% van de totale jaarlijkse vangsten van horsmakreel in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Makreel	ICES-sectoren 4b en 4c	Bodemtrawls (OTB, OTT, PTB) met een maaswijdte tussen 80 en 99 mm	6% van de totale jaarlijkse vangsten van makreel in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Blauwe wijting	ICES-deelgebied 4	Industriële pelagische trawls	5% van de totale jaarlijkse vangsten van blauwe wijting	Vrijstelling geldt voor vaartuigen die vangst aan boord verwerken tot surimibasis. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.

2.3.2 Aanlandplicht westelijke wateren 2021-2023

Het teruggooiplan voor de westelijke wateren 2021-2023 gaat over de aanlandplicht in de noordwestelijke en zuidwestelijke wateren. Het teruggooiplan geldt zowel voor de demersale als de pelagische visserijen in de ICES-deelgebieden 5 (met uitzondering van 5a en met inbegrip van enkel de wateren van de Unie van 5b), 6, 7, 8, 9 en 10. En de Cefac sectoren 34.1.1, 34.1.2 en 34.2.0.

Hierin staan 6 vrijstellingen op grond van hoge overleving en 15 de-minimisvrijstellingen in de noordwestelijke wateren. Gelden er bij deze vrijstelling specifieke aanvullende bepalingen? Dan hebben we dat aangegeven. We hebben deze extra bepalingen niet altijd helemaal in dit bulletin overgenomen, als dit niet relevant is voor de Nederlandse visserij. Wilt u meer weten over deze extra bepalingen? U leest de volledige tekst op de website van de [Europese Commissie](#). Daar vindt u ook een overzicht van vrijstellingen die gelden in de zuidwestelijke wateren.

2.3.2.1 Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de noordwestelijke wateren

U hoeft bepaalde vangsten niet aan te landen als deze een hoge overlevingskans heeft. Dit moet wel wetenschappelijk zijn aangetoond. Voor 2021 gelden in de noordwestelijke wateren vrijstellingen op basis van overlevingskansen voor:

- langoustines in specifieke visserijen met korven, vallen kubben, bodemtrawls en ottertrawls;
- tong in specifieke visserijen met ottertrawls;
- roggen in alle visserijen;
- schol in specifieke visserijen met schakelnetten, ottertrawls, boomkorren en Deense zegens;
- bijvangst in de visserij met korven, vallen en kubben;
- makreel en haring in de ringzegenvisserij.

We hebben deze uitzonderingen voor u samengevat in de tabel hieronder. Wilt u de tekst lezen? U vindt deze op de website van de [Europese Commissie](#).

Tabel 4: Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de noordwestelijke wateren

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Extra bepaling(en)	Manier van terugzetten
Langoustines	ICES-deelgebieden 6 en 7	Korven, vallen of kubben (FPO en FIX)		U laat de langoustines meteen in hun geheel vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Langoustines	ICES-deelgebied 7	Bodemtrawls met een maaswijdte groter of gelijk aan 100 mm		
Langoustines	ICES-deelgebied 7	Bodemtrawls met een maaswijdte van 70-99 mm	Er zijn extra voorschriften in het beschermingsgebied in de Keltische zee (de wateren binnen de ICES-sectoren 7f en 7g en het deel van 7j dat ten noorden van 50° NB en ten oosten van 11° WL ligt) en in ICES-sector 7a.	
Langoustines	ICES-sector 6a binnen twaalf zeemijl uit de kust	Ottertrawls met een maaswijdte van 80-110 mm		
Tong (alleen ondermaats)	ICES-sector 7d binnen 6 zeemijl uit de kust en buiten vastgestelde kraamgebieden	Ottertrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX) met een maaswijdte in de kuil van 80-99 mm	Dit geldt alleen voor vaartuigen: <ul style="list-style-type: none"> • met een lengte van 10 meter; • met een motorvermogen van 221 kilowatt of minder; • die vissen in wateren van maximaal 30 meter diep; • tijdens trekken van maximaal 90 minuten. 	U laat de tong meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Roggen	ICES-deelgebieden 6 en 7	Alle vistuigen	Aan deze vrijstelling is een onderzoekverplichting verbonden.	U laat de roggen meteen vrij in het gebied waar u deze heeft gevangen.
Schol	7d, 7e, 7f en 7g	Schakelnetten (GTR, GTN, GEN, GN)		
Schol	7d, 7e, 7f en 7g	Ottertrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX)		
Schol	ICES-sectoren 7a tot en met 7g	Boomkorren (TBB)	Dit geldt alleen voor vaartuigen: <ul style="list-style-type: none"> • met een motorvermogen van 221 kilowatt of meer; • die zijn uitgerust met een touwschot of een ontsnapingspaneel voor benthos 	
Schol	ICES-sectoren 7a tot en met 7g	Boomkorren (TBB)	Dit geldt alleen voor vaartuigen: <ul style="list-style-type: none"> • die gebouwd zijn om binnen 12 zeemijl uit de kust te vissen; • met een motorvermogen van maximaal 221 kilowatt; • een maximale lengte van 24 meter; • tijdens trekken van maximaal 90 minuten. 	
Schol	7d	Deense zegen (SDN)		

Tabel 4: Vrijstellingen op grond van hoge overleving in de noordwestelijke wateren (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Extra bepaling(en)	Manier van terugzetten
Alle soorten waarvoor vangstbeperkingen gelden	ICES-deelgebieden 5 (met uitzondering van 5a en met inbegrip van enkel de wateren van de Unie van 5b), 6 en 7	Korven, vallen en kubben (FPO, FIX, FYK)		U laat de vis meteen vrij.
Makreel, Haring	ICES-deelgebied 6	Ringzegen	<p>Ringzegen is voorzien van zichtbare boeien die duidelijk de grens voor het punt van ophaling markeren.</p> <p>Het vaartuig en de ringzegen zijn uitgerust met een elektronisch systeem om te registreren en te documenteren wanneer, waar en in welke mate de ringzegen is ingezet voor alle visserijactiviteiten.</p> <p>De ingesloten school vissen wordt bemonsterd vóór de vrijlating om de soortensamenstelling, de groottesamenstelling en de hoeveelheid te ramen.</p>	De vangst wordt vrijgelaten voordat de ringzegen tot een bepaald percentage is gesloten. We noemen dit het punt van ophaling. In de makreelvisserij is dit bij 80% sluiting van de ringzegen. In de haringvisserij bij 90%. Als de ingesloten school uit beide soorten bestaat, is het punt van ophaling bij 80% sluiting.

2.3.2.2 De-minimisvrijstellingen in de noordwestelijke wateren

In 2021 gelden in de noordwestelijke wateren 15 de-minimisvrijstellingen. Op grond hiervan mogen bepaalde hoeveelheden worden teruggegooid. U vindt deze de-minimisvrijstellingen in tabel 5.

Tabel 5. De-minimisvrijstellingen in de Noordwestelijke wateren (2021)

Soort(en)	Gebied	Vistuing	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Wijting	ICES-sectoren 7b-k	Bodemtrawls en zegens met een maaswijdte groter of gelijk aan 80 mm (OTB, OTT, OT, PTB, PT, SSC, SDN, SPR, SX, SV, TBN, TBS, TB, TX) Pelagische trawls (OTM, PTM) en boomkorren met een maaswijdte van 80-119 (BT2).	5% van de totale jaarlijkse vangsten van wijting in deze visserijen	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2021.
Tong	ICES-sectoren 7d, 7e, 7f en 7g	Schakel- en kieuwnetten (GN, GNS, GND, GNC, GTN, GTR, GEN, GNF)	3% van de totale jaarlijkse vangsten van tong in deze visserij	
Tong	ICES-sectoren 7d, 7e, 7f, 7g en 7h	Boomkorren (TBB) met een maaswijdte van 80-119 mm	3% van de totale jaarlijkse vangsten van tong in deze visserij	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een Vlaams paneel.
Schelvis	ICES-sectoren 7b-7c en 7e-7k	Bodemtrawls en zegens (OTB, OTT, OT, PTB, PT, SSC, SDN, SPR, SX, SV, TBB, TBN, TBS, TB, TX) met een maaswijdte groter of gelijk aan 100 mm (1) Alle vistuigen met een maaswijdte groter of gelijk aan 80 mm (2) Boomkorren met een maaswijdte groter of gelijk aan 80 mm (3)	5% van de totale jaarlijkse vangsten van schelvis in deze visserijen	(1) Deze vrijstelling geldt als vangsten voor maximaal 30% uit langoustine bestaan. (2) Deze vrijstelling geldt als vangsten voor meer dan 30% uit langoustine bestaan. (3) Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een Vlaams paneel. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Diverse soorten (alleen ondermaats)	ICES-sector 7a	Visserij op Noordzeegarnaal met boomkorren (TBB) met maaswijdte groter of gelijk aan 31 mm	0,85% van de totale jaarlijkse vangsten van schol en 0,15% van de totale jaarlijkse vangsten van wijting in deze visserij	
Evervis	ICES-sectoren 7b, 7c en 7f-7k	Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX)	0,5% van de totale jaarlijkse vangsten Evervis in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.

Tabel 5. De-minimisvrijstellingen in de Noordwestelijke wateren (2021) (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuing	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Schartong <i>(alleen ondermaats)</i>	ICES-deelgebied 7	Boomkorren (TBB) met maaswijdte 80-119 (BT2) Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX) met maaswijdte 70-99 mm (TR2)	0,85% van de totale jaarlijkse vangsten van schol en 0,15% van de totale jaarlijkse vangsten van wijting in deze visserij	
Evervis	ICES-sectoren 7b, 7c en 7f-7k	Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX)	0,5% van de totale jaarlijkse vangsten Evervis in deze visserij	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Schartong <i>(alleen ondermaats)</i>	ICES-deelgebied 7	Boomkorren (TBB) met maaswijdte 80-119 (BT2) Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX) met maaswijdte 70-99 mm (TR2)	4% van de totale jaarlijkse vangsten van scharretong in deze visserij	Voor TR2 vaartuigen in de ICES sectoren 7f, 7g, het deel van 7h ten noorden van 49° 30' NB en het deel van 7j ten oosten van 11° is deze vrijstelling slechts van toepassing als de vangst voor meer dan 55% uit wijting of voor meer dan 55% uit een combinatie van zeeduivel, heek en schartong bestaat. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Tong	ICES-sector 7a	Boomkorren (TBB) met een maaswijdte van 80-119 mm (BT2)	3% van de totale jaarlijkse vangsten van tong in deze visserij	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van een Vlaams paneel. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Grote zilversmelt	Uniewateren van ICES-sector 5b, en ICES-deelgebied 6	Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX) met maaswijdte groter of gelijk aan 100 mm (TR1)	Uniewateren van ICES-sector 5b, en ICES-deelgebied 6	Bodemtrawls (OTT, OTB, TBS, TBN, TB, PTB, OT, PT, TX) met maaswijdte groter of gelijk aan 100 mm (TR1)
Horsmakrelen	ICES-deelgebied 6 en de ICES-sectoren 7b-7k	Bodemtrawls, zegens en boomkorren (OTB, OTT, OT, PTB, PT, SSC, SDN, SPR, SX, SV, TBB, TBN, TBS, TB, TX)	3% van de totale jaarlijkse vangsten van horsmakrelen in deze visserijen	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Makreel	ICES-deelgebied 6 en de ICES-sectoren 7b-7k	Bodemtrawls, zegens en boomkorren (OTB, OTT, OT, PTB, PT, SSC, SDN, SPR, SX, SV, TBB, TBN, TBS, TB, TX)	7% van de totale jaarlijkse vangsten van makreel in deze visserijen	Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.

Tabel 5. De-minimisvrijstellingen in de Noordwestelijke wateren (2021) (vervolg)

Soort(en)	Gebied	Vistuig	Hoeveelheid	Extra bepaling(en)
Schelvis <i>(alleen ondermaats)</i>	ICES-sector 6a	Bodemtrawls (OTB, OTT, OT, TBN, TB) met een maaswijdte kleiner dan 119 mm	3% van de totale jaarlijkse vangsten van schelvis in deze visserij	Vrijstelling geldt alleen bij gebruik van selectief vistuig. Voor meer informatie, zie teruggooiplan westelijke wateren). Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.
Blauwe wijting	ICES-deelgebieden 5b, 6 en 7	Industriële pelagische trawls	5% van de totale jaarlijkse vangsten van blauwe wijting in deze visserij	Vrijstelling geldt voor vaartuigen die vangst aan boord verwerken tot surimibasis.
Witte tonijn	ICES-deelgebied 7	Pelagische spantrawls	5% van de totale jaarlijkse vangsten in deze visserij	
Makreel, horsmakreel, haring, wijting	ICES-sector 7d	Pelagische trawls	1% van de totale jaarlijkse vangsten in deze visserij	Vrijstelling geldt voor vaartuigen met een lengte tot 25 meter. Vrijstelling geldt voorwaardelijk tot en met 31 december 2022.

2.3.3 Hoeveelheden voor ongewenste vangsten

Vanwege de aanlandplicht zijn veel quota opgebouwd uit een aandeel 'gewenste vangsten' en een aandeel 'ongewenste vangsten'. Nederland reserveert het aandeel 'gewenste vangsten' voor aanlandingen van maatse vis. Een deel van de ophoging van het quotum voor ongewenste vangsten wordt gereserveerd voor aanlandingen van ondermaatse vis en een deel wordt gebruikt voor uitgifte van aanlandcontingenten. Vangsten van ondermaatse vis worden niet in mindering gebracht op het contingent. Behalve als de hoeveelheid ondermaatse vis die wordt aangeland groter is dan de hiervoor gereserveerde hoeveelheid.

De voorlopige quotumhoeveelheden en het aandeel gewenste en ongewenste vangst staan in de tabel hieronder. Hierin staan alleen de gecontingenteerde bestanden waarvoor de hoeveelheden voor ongewenste vangsten apart worden beheerd. Voor het eerste kwartaal van 2021 gelden dezelfde percentages ongewenste vangst als in 2020.

Tabel 6. Voorlopig quotum, aandeel maats, verandering ten opzichte van 2020 en hoeveelheden voor ongewenste vangsten per soort

Soort	Bestandcode	Voorlopig Quotum 2021 (ton)	Maatse vis (ton)	Verandering maatse vis 2021 t.o.v. maatse vis 2020	Ongewenste vangst ton	% t.o.v. quotum
Kabeljauw	COD/2A3AX4	353	296	-75 %	57	16,2 %
Tong	SOL/24-C	3.299	2.843	-75 %	456	13,8 %
Schol	PLE/2A3AX4	8.627	7.036	-75 %	1.591	18,4 %
Wijting	WHG/2AC4	206	150	-75 %	56	25,7 %

2.3.4 Aanlandcontingenten in 2021

Vangt u een vissoort die binnen uw visserij onder de aanlandplicht valt? Dan moet u die vangst aanlanden. Meestal heeft u in dat geval vangstrechten. We kunnen deze vangst dan afhaken van uw contingent, het groepscontingent van uw PO of groep, en het nationale quotum. Is dit niet het geval? Vraag dan een aanlandcontingent aan.

De aanlandplicht geldt ook voor alle soorten waarvoor een vangstverbod geldt voor vaartuigen in het MFL2 segment. Het gaat om deze soorten:

- blauwe wijting
- grote zilversmelt
- haring
- heek
- horsmakreel
- kabeljauw
- kever
- koolvis
- makreel
- schelvis
- schol
- sprout
- tong
- wijting
- zeeduivel

Landt u een van deze soorten aan met een vaartuig in het MFL2 segment? Vraag dan een aanlandcontingent aan. Dat hoeft niet als het ondermaatse vangsten betreft. Voor soorten waarvoor een minimumstandhoudingsreferentie grootte is vastgesteld, reserveren we jaarlijks een beperkte hoeveelheid van het quotum voor ondermaatse vangsten door vaartuigen in het MFL2 segment.

2.3.4.1 Referentieprijzen aanlandcontingenten

We bepalen de referentieprijzen voor aanlandcontingenten op basis van de gemiddelde verkoopprijs van het voorgaande jaar. We bepalen referentieprijzen per kwartaal. De prijs voor een aanlandcontingent is 80% van de referentieprijs in het desbetreffende kwartaal. Op de website van [RVO](#) vindt u de actuele referentieprijzen per vissoort.

2.4 Wijzigingen technische maatregelen in de Noordzee

Met ingang van 1 januari 2021 wijzigen enkele technische maatregelen in de Noordzee, waaronder:

2.4.1 Vangstverbod vrouwelijke zee kreeft met eitjes

Met ingang van 1 januari 2021 geldt een verbod op het bevissen, aan boord houden, overladen, aanlanden, opslaan, verkopen, uitstallen of te koop aanbieden van vrouwelijke zee kreeft met eitjes (*Homarus gammarus*) in de ICES-sectoren 3a, 4a en 4b.

In de Zweedse EEZ van ICES-sector 3a gelden aanvullende beperkingen. Hier geldt een aangepaste minimummaat van 90 mm (carapaxlengte). Bovendien mag zee kreeft daar alleen met korven (FPO) worden bevestigd. De korf moet ten minste twee cirkelvormige ontsnappingsopeningen hebben met een diameter van ten minste 60 mm, die zich in het onderste gedeelte van elk compartiment van de korf bevinden. Als u binnen de Zweedse EEZ incidenteel kreeften vangt met ander vistuig, dan moet deze onmiddellijk ongedeed in zee worden teruggezet.

2.4.2 SepNep opgenomen als gelijkwaardige selectiviteitsvoorziening in langoustinevisserij

Het SepNep is per 1 januari 2021 in de Technische Maatregelenverordening opgenomen als een gelijkwaardige selectiviteitsvoorziening voor de gerichte visserij op langoustine (*Nephrops norvegicus*). Daarmee is geborgd dat vaartuigen die met het SepNep op langoustines vissen mogen afwijken van de basisnorm voor maaswijdten voor gesleept vistuig.

Het SepNep-net is een ottertrawl die:

- een maaswijdte tussen 80 en $99 + \geq 100$ mm heeft;
- meerdere kuilen heeft met een maaswijdte tussen minstens 80 en 120 mm, die zijn bevestigd aan een enkele tunnel, waarbij de bovenkuil een maaswijdte van minstens 120 mm heeft en is uitgerust met een scheidingspaneel met een maximale maaswijdte van 105 mm, en;
- ook kan zijn uitgerust met een optioneel selectieroster met een afstand van minstens 17 mm tussen de spijlen, mits dit zodanig is vervaardigd dat kleine langoustines kunnen ontsnappen.

Specificaties van het SepNep zijn als bijlage opgenomen in de [gedelegeerde verordening \(EU\) 2020/2013](#). Hier vindt u ook informatie over andere wijzigingen.

2.5 Quotum- en contingentbenutting en de 50 kilogramregel

Alle hoeveelheden vis die door Nederlandse vissersvaartuigen worden gevangen moeten in mindering worden gebracht op het Nederlandse quotum voor deze vissoort.

Tot 2019 werd in Nederland deze quotumbenutting gebaseerd op de hoeveelheden vis in de logboeken van de vissersvaartuigen. U hoefde de hoeveelheden van 50 kilogram of minder van een soort niet in het logboek op te geven. Hierdoor werden deze kleine hoeveelheden niet in mindering gebracht op de quota. Ook niet als deze wel in het logboek waren vermeld. Hierna gold een overgangstermijn.

2.5.1 Quotumbenutting: ook voor vangsten tot 50 kilogram

Sinds 1 januari 2019 worden alle hoeveelheden aangelande vis zoals deze zijn opgenomen in de E-liteopgave of het aanlandbericht (NLLAN) in mindering gebracht op het quotum van de betreffende soort. In deze berichten moeten alle hoeveelheden aangelande vis vermeld worden. Dit betekent dat ook hoeveelheden van 50 kilogram of minder meetellen voor de quotumbenutting. Tijdens de overgangstermijn (tot en met 31 december 2020) werden deze vangsten nog niet in mindering gebracht op uw contingent.

2.5.2 Overgangstermijn loopt af

Voor het afboeken van deze vangsten op de contingenten gold in 2019 en 2020 een overgangstermijn. Met ingang van 1 januari 2021 is deze overgangstermijn afgelopen.

Vanaf die datum worden alle hoeveelheden die zijn aangeland in mindering gebracht op de individuele contingenten of toegestane vangsthoeveelheden. Ook moeten ze worden opgenomen in de E-liteopgave of het aanlandbericht (NLLAN).

2.5.3 Aanlandcontingent aanvragen

Heeft u een relatief klein contingent voor uw vaartuig? En landt u vaak 50 kilogram of minder aan? Dan is het waarschijnlijk dat u uw contingent of toegestane vangsthoeveelheid eerder heeft opgevist dan u gewend bent. Kan uw vangst niet in mindering worden gebracht op uw eigen contingent of het groepscontingent van uw producentenorganisatie? Dan vraagt u hiervoor een aanlandcontingent aan.

2.6 Vangstregistratie van NVWA naar RVO

Is er een storing in het vangstregistratiesysteem? Of heeft u per ongeluk een verkeerde vangst ingevoerd? In de loop van 2021 gaat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) u helpen. Wij nemen dit over van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

2.6.1 Wat verandert er voor mij?

Heeft u een vraag of een melding over de vangstregistratie? Nu heeft u contact met uw inspecteur van de NVWA. In 2021 verandert dit. U neemt dan contact op met onze helpdesk. De inspecteurs helpen ons in het begin bij het beantwoorden van vragen en dragen hun kennis over.

2.6.2 Waarom nemen jullie de vangstregistratie over?

Het beantwoorden van vragen en meldingen over vangstregistratie hoort niet bij de taken van de NVWA. Zij zijn verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. Daarom draagt de NVWA de vangstregistratie over aan ons. De inspecteurs kunnen zich dan weer bezighouden met hun belangrijkste taken.

2.6.3 Wat kan ik verwachten?

We werken nog aan de opzet van de helpdesk. We laten u op tijd weten hoe u contact kunt opnemen. U ontvangt een brief als we meer weten. Alle informatie vindt u straks ook op rvo.nl. Uw inspecteur stuurt u een bericht vlak voordat RVO zijn taken overneemt.

2.6.4 Ik heb een vraag of opmerking

Heeft u vragen? Of wilt u meedenken over onze helpdesk? Stuur dan een e-mail naar overdrachtvangstregistratie@rvo.nl.

2.7 Erkende bedrijven voor meten en verzegelen

Alleen erkende bedrijven mogen de motor van uw vaartuig (her)verzegelen en het motorvermogen meten. Hieronder staat een overzicht van deze bedrijven. U vindt dit ook op de pagina [Erkende bedrijven voor meten en verzegelen vissersvaartuigen](#). De bedrijven zijn erkend tot 1 juli 2022.

Erkende bedrijven

Bedrijf	Activiteit	Informatie
MARIN in Wageningen	Vermogensmetingen en (her)verzegelingen	info@marin.nl
RDA Shiptech in Drachten	Vermogensmetingen en (her)verzegelingen	info@shiptech.nl
M+M Schlott in Borsfleth (DUI)	Vermogensmetingen en (her)verzegelingen	info@mmschlott.de
Doldrums in Rotterdam	(Her)verzegelingen	office@doldrumsbv.nl
JVS in Papendrecht	Vermogensmetingen	info@jvsbv.nl
Intersona B.V. in Epe	Vermogensmetingen	info@intersona.nl

2.8 IMO-nummer aanvragen

Wilt u uw vaartuig inschrijven in het visserijregister? Of staat deze al geregistreerd? Uw vaartuig heeft soms een Internationaal Maritieme Organisatie-nummer (IMO-nummer) nodig. Dit is een unieke internationale code om uw vaartuig te identificeren.

2.8.1 Wanneer heeft mijn vaartuig een IMO-nummer nodig?

Dat ligt aan waar u vist en aan de bruto tonnage en/of lengte van uw vaartuig.

Vist u in de wateren van de Europese Unie (EU)? Dan heeft u een IMO-nummer nodig als uw vaartuig:

- geregistreerd wordt of staat in het segment MFL of AQU;
- een bruto tonnage van 100 ton of meer heeft;
- en 24 meter of langer is.

Vist u (ook) buiten de wateren van de EU? Dan heeft u een IMO-nummer nodig als uw vaartuig 15 meter of langer is.

2.8.2 Hoe vraag ik een IMO-nummer aan?

U vraagt het nummer aan op de [website van IHS Markit](#). Deze website is in het Engels. Lukt het niet om een IMO-nummer aan te vragen? Dan kunnen wij dat voor u doen. Stuur een e-mail naar vr@rvo.nl.

2.9 Aanlanding van VK-vlagkotters in Nederlandse havens

Op 1 december 2020 bent u per brief door de RVO geïnformeerd over de veranderingen op 1 januari 2021. Voor het onderwerp “Havens, aanlanden en vangstcertificaten” ontvangt u hieronder ter informatie een samenvatting van specifieke details en het contact hierover met de NVWA. Na de Brexit gelden er voor de aanlanding van Brits gevlagde visserijvaartuigen de gemeenschappelijke visserij voorschriften van de EU voor derde landen. De belangrijkste voorwaarden voor de aanlanding van een derde landen vaartuigen, waaronder VK-vlagkotters, zijn:

- De aanlanding is slechts toegestaan in een voor derde landen aanlandingen aangewezen haven. (Harlingen, Eemshaven, IJmuiden, Velsen, Vlissingen en Scheveningen)
- Let op: Derde landen aanlandingen in Scheveningen alleen voor verse vis.
- De aanlanding wordt tijdig gemeld bij de NVWA (4 uur voor de verwachte aanlanding van verse vis kotters en 3 werkdagen voor de verwachte aanlanding bevroren vis). Daarbij dient de volgende informatie te worden verstrekt:
 1. Voorafgaande kennisgeving (start termijn tot en met de aanlanding),
 2. VK gevalideerd vangstcertificaat en voorafgaande aangifte van aanlanding,
 3. PSC formulier in verband met vangsten in de NEAFC Convention and regulatory Area.
- Alle genoemde documenten worden voorafgaand aan de aanlanding per mail verzonden naar NVWA_fmc@nvwa.nl
- FMC en of SLO zal de volledigheid van de verstrekte info controleren en op basis hiervan beslissen of het vaartuig toegang krijgt tot de haven en mag lossen.
- Na aanlanding: Marktdeelnemer weegt tijdens het lossen de gehele partij en controleert de juistheid van de soort en gewichten op het vangstcertificaat.
- Bij afwijkingen wordt door marktdeelnemer bij de VK-autoriteiten een vervangend vangst certificaat gevraagd die het onjuiste exemplaar vervangt en stuurt deze naar de FMC.
- Partij kan pas verhandeld worden als het juiste vangstcertificaat met de correcte data is ingediend en akkoord bevonden.
- NVWA controleert steekproefsgewijs fysiek tenminste 5% van de aanlandingen op de gewichten op het vangstcertificaat in relatie tot het werkelijke aanlandgewicht.
- SLO (NVWA) voert achteraf verificaties uit op de verkoopdocumenten en de gewichten op de vangstcertificaten.

2.10 ERS en visserijactiviteit in de Noorse zone

Iedere kapitein van een Unievisserijvaartuig moet voor iedere visreis een visserijlogboek bijhouden met hoeveelheden van gevangen en aan boord gehouden soorten (vangstregistratie). De visserijondernemingen zijn verplicht deze gegevens elektronisch aan te leveren (ERS). Dit geldt ook voor visserij activiteiten in de Noorse zone waarbij de kapitein zich tevens dient te houden aan de voorschriften uit de overeenkomst tussen Noorwegen en de EU inzake de elektronische uitwisseling over vangsten en activiteiten in de Noorse zone.

Benadrukt wordt dat het correct invullen van ERS en het volgen van het communicatieprotocol met betrekking tot de visserij in de Noorse zone zorgvuldig wordt gevolgd. De NVWA zal herstelverzoeken van ERS alleen in behandeling nemen indien een correctie noodzakelijk is als gevolg van een collectieve systeem storing of onderhoud waardoor een bericht niet of te laat beschikbaar is voor de Noorse autoriteiten. De NVWA onderneemt geen actie indien de fout in ERS veroorzaakt is door de schipper zelf. Het uitgangspunt hierbij is dat het corrigeren van individuele ERS fouten van de schipper geen taak is van de NVWA en valt onder de verantwoordelijkheid van de schipper zelf. Indien de schipper van mening is dat een individuele fout door omstandigheden toch voor een correctie in aanmerking zou moeten komen dan kan hiervoor een schriftelijk verzoek worden ingediend bij de NVWA. Hiervoor kunt u gebruik maken van het [web portaal van de NVWA](#) via “Online een (verplichte) melding indienen bij de NVWA voor visserijbedrijven”. Belangrijk is dat de visserijonderneming een dergelijk verzoek kort en zakelijk motiveert. De NVWA neemt binnen twee weken na ontvangst van het verzoek een beslissing over het correctieverzoek”.

2.11 Bijlage TAC en Quotaverordening 2021

In de bijlagen vindt u de contingentenpercentages (bijlage 1), de toegestane vangsthoeveelheden (bijlage 2), de niet opengestelde Nederlandse quota (bijlage 3) en een overzicht met de voor 2021 geldende TAC's en Nederlandse quota (bijlage 4).

Tijdens de decemberraad hebben de Europese lidstaten afgesproken unilateraal TAC en quota vast te stellen voor het 1e kwartaal van 2021. Dat is besloten omdat op dat moment nog geen zicht was op een deal met het VK. Door unilateraal quota vast te stellen kan de visserij in EU wateren doorgaan. Uw contingenthoeveelheid is vastgesteld aan de hand van deze voorlopige hoeveelheden. Deze bedragen voor de meeste bestanden 25% van de desbetreffende TAC uit 2020. Voor een aantal pelagische bestanden, namelijk Blauwe wijting (WHB/1X14), Makreel (MAC/2CX14-), Makreel (MAC/2A34.) en Horsmakreel (JAX/2A-14) is een uitzondering gemaakt. Omdat sprake is van seizoensvisserij is een voorlopig percentage van 65% van de TAC van 2020 vastgesteld.

Bijlage 1

Contingentspercentages 2021 ten opzichte van 2020

Vissoort	Gebied	Percentage
Blauwe wijting	EU wateren en internationale wateren van de ICES gebieden I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, VIIIc, VIIIe, XII en XIV	65.000 %
Grote Zilversmelt	EU wateren en internationale wateren van de ICES gebieden V, VI en VII	25.0000 %
Haring	Noorse wateren, EU wateren en internationale wateren van de ICES gebieden I en II	25.0060 %
	EU wateren van het ICES gebied IV ten noorden van 53°30'NB	24.9995 %
	ICES gebieden IVc en VIId	25.0027 %
	EU wateren en internationale wateren van de ICES gebieden Vb, Vlb en VIa-Noord	24.9334 %
	ICES gebieden VIa-Zuid, VIb en VIc	25.0014 %
	ICES gebieden VIlg, VIlh, VIlj en VIlk	26.2897 %
Horsmakreel	EU wateren van de ICES gebieden IIa, IVa, VI, VIIa, VIIb, VIIc, VIle, VIIf, VIlg, VIlh, VIlj, VIk, VIIIa, VIIIb, VIId, VIIE en de EU wateren en internationale wateren van het ICES gebied Vb en de internationale wateren van de ICES gebieden XII en XIV	64.9981 %
	EU wateren van de ICES gebieden IVb, IVc en VIId	24.9921 %
Kabeljauw	ICES gebied IV, de EU wateren van het ICES gebied IIa en het ICES gebied IIIa tot aan het Skagerrak	24.9983 %
Makreel	ICES gebieden VI, VII, VIIIa, VIIIb, VIId en VIIE, de EU wateren en internationale wateren van het ICES gebied Vb en de internationale wateren van de ICES gebieden IIa, XII en XIV	65.0013 %
Schol	ICES gebied IV, de EU wateren van het ICES gebied IIa en het ICES gebied IIIa tot aan het Skagerrak	24.9981 %
Tong	EU wateren van de ICES gebieden II en IV	25.0048 %
Wijting	ICES gebied IV en de EU wateren van het ICES gebied IIa	25.0477 %

Bijlage 2

Toegestane vangsthoeveelheden bedoeld in artikel 24 van de Uitvoeringsregeling zeevisserij voor het kalenderjaar 2021

Artikel	Vissoort	Gebiedsomschrijving	Hoeveelheid (per vaartuig)
Artikel 24, eerste lid, onderdeel a	Kabeljauw:	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a; het gedeelte van ICES-sector 3a dat niet tot het Skagerrak en het Kattegat behoort	12 kilogram per maand
	Wijting:	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a	8 kilogram per maand
	Makreel:	ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sectoren 2a, 3b, 3c en de ICES-deelsectoren 22 tot en met 32	116 kilogram per maand
Artikel 24, eerste lid, onderdeel c	Kabeljauw:	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a; het gedeelte van ICES-sector 3a dat niet tot het Skagerrak en het Kattegat behoort	37 kilogram per jaar
	Wijting:	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a	14 kilogram per jaar
	Makreel:	ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sectoren 2a, 3b, 3c en de ICES-deelsectoren 22 tot en met 32	32 kilogram per jaar
Artikel 24, eerste lid, onderdeel d	Horsmakreel:	wateren van de Unie van de ICES-sectoren 4b, 4c en 7d	61 kilogram per jaar

Bijlage 3

Niet opengestelde quota 2021

Vissoort	Gebied	Hoeveelheid (in ton)
Kabeljauw	ICES-sector 7a	0
Schol	ICES-sector 7a	9
	ICES-sectoren 7h, 7j en 7k	4
Tong	ICES-sector 7a	17
	ICES-sectoren 7h, 7j en 7k	11
	ICES-sectoren 8a en 8b	233

Bijlage 4

Overzicht met de voor 2021 geldende TAC's en Nederlandse quota

Vissoort(en)	Gebied(en)	Visbestandcode	TAC (in ton)*	Nederlands quotum (in ton)
Grote zilversmelt <i>Argentina silus</i>	Wateren van de Unie en internationale wateren van de ICES-deelgebieden 1 en 2	ARU/1/2.	23	5
	Wateren van de Unie van ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4	ARU/3A4-C	309	13
	Wateren van de Unie en internationale wateren van de ICES-deelgebieden 5, 6 en 7	ARU/567.	933	742
Haring <i>Clupea harengus</i>	Wateren van de Unie, wateren van de Faeröer, Noorse wateren en internationale wateren van de ICES-deelgebieden 1 en 2	HER/1/2-	6.681	1.049
	Wateren van de Unie en Noorse wateren van ICES-deelgebied 4 ten noorden van 53° 30' NB	HER/4AB.	96.252	12.929
	ICES-deelgebied 4, ICES-sector 7d en wateren van de Unie van ICES-sector 2a	HER/2A47DX	2.239	11
	ICES-sectoren 4c en 7d	HER/4CXB7D	9.601	4.541
	Wateren van de Unie en internationale wateren van de ICES-sectoren 5b, 6b en 6a-Noord	HER/5B6ANB	871	97
	ICES-sectoren 6a-Zuid, 7b en 7c	HER/6AS7BC	340	31
	ICES-sectoren 7g, 7h, 7j en 7k	HER/7G-K.	219	14
Kabeljauw <i>Gadus morhua</i>	Skagerrak	COD/03AN.	526	3
	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a; het gedeelte van ICES-sector 3a dat niet tot het Skagerrak en het Kattegat behoort	COD/2A3AX4	3.680	353
	ICES-sector 7d	COD/07D.	214	5
Scharretongen <i>Lepidorhombus spp.</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	LEZ/2AC4-C	731	10
Zeeduivel <i>Lophiidae</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	ANF/2AC4-C	3.522	94
	Noorse wateren van ICES-deelgebied 4	ANF/04-N.	349	5
	ICES-deelgebied 6; wateren van de Unie en internationale wateren van ICES-sector 5b; internationale wateren van de ICES-deelgebieden 12 en 14	ANF/56-14	1.993	69
	ICES-deelgebied 7	ANF/07.	8.826	106

Vissoort(en)	Gebied(en)	Visbestandscode	TAC (in ton)*	Nederlands quotum (in ton)
Schelvis <i>Melanogrammus aeglefinus</i>	ICES-sector 3a	HAD/03A.	548	1
	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a	HAD/2AC4.	8.914	39
Wijting <i>Merlangius merlangus</i>	ICES-sector 3a	WHG/03A.	415	1
	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a	WHG/2AC4.	4.290	206
	ICES-sectoren 7b, 7c, 7d, 7e, 7f, 7g, 7h, 7j en 7k	WHG/7X7A-C	2.716	12
Heek <i>Merluccius merluccius</i>	wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	HKE/2AC4-C	986	33
	ICES-deelgebieden 6 en 7; wateren van de Unie en internationale wateren van ICES-sector 5b; internationale wateren van de ICES-deelgebieden 12 en 14	HKE/571214	15.832	94
	ICES-sectoren 8a, 8b, 8d en 8e	HKE/8ABDE.	10.560	10
Blauwe wijting <i>Micromesistius poutassou</i>	Wateren van de Faerøer	WHB/2A4AXF	350	26
	Wateren van de Unie en internationale wateren van de ICES-deelgebieden 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, ICES-sectoren 8a, 8b, 8d, 8e, en de ICES-deelgebieden 12 en 14	WHB/1X14	170.174	39.507
Tongschar en witje <i>Microstomus kitt</i> en <i>Glyptocephalus cynoglossus</i>	wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	L/W/2AC4-C	1.697	211
Leng <i>Molva molva</i>	Wateren van de Unie van ICES-deelgebied 4	LIN/04-C.	1.060	2
	Noorse wateren van ICES-deelgebied 4	LIN/04-N.	311	1
Langoustine <i>Nephrops norvegicus</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	NEP/2AC4-C	5.752	155
Noordse garnaal <i>Pandalus borealis</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	PRA/2AC4-C	60	0
Schol <i>Pleuronectes platessa</i>	Skagerrak	PLE/03AN.	4.912	636
	ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a; het gedeelte van ICES-sector 3a dat niet tot het Skagerrak en het Kattegat behoort	PLE/2A3AX4	36.713	8.627
Zwarte koolvis <i>Pollachius virens</i>	ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sector 2a	POK/2C3A4	19.955	21
	Wateren van de Faerøer van ICES-sector 5b	POK/05B-F.	500	13

Vissoort(en)	Gebied(en)	Visbestandscode	TAC (in ton)*	Nederlands quotum (in ton)
Tarbot en Griet <i>Psetta maxima</i> en <i>Scophthalmus rhombus</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	T/B/2AC4-C	1.625	902
Roggen <i>Rajiformes</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	SRX/2AC4-C	435	62
	Wateren van de Unie van de ICES-sectoren 6a, 6b, 7a-c en 7e-k	SRX/67AKXD	2.546	1
	Wateren van de Unie van ICES-sector 7d	SRX/07D.	369	2
Makreel <i>Scomber scombrus</i>	ICES-sector 3a en ICES-deelgebied 4; wateren van de Unie van ICES-sectoren 2a, 3b, 3c en de ICES-deelsectoren 22-32	MAC/2A34.	19.705	1.197
	ICES-deelgebieden 6 en 7, ICES-sectoren 8a, 8b, 8d en 8e; wateren van de Unie en internationale wateren van ICES-sector 5b; internationale wateren van ICES-sector 2a en de ICES-deelgebieden 12 en 14	MAC/2CX14-	99.701	22.196
Tong <i>Solea solea</i>	ICES-sector 3a; wateren van de Unie van de ICES-deelsectoren 22-24	SOL/3ABC24	596	48
	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	SOL/24-C.	4.387	3.299
Sprat en bijvangst <i>Sprattus sprattus</i>	Wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	SPR/2AC4-C	**	**
	ICES-sectoren 7d en 7e	SPR/7DE.	376	26
Horsmakrelen en bijvangst <i>Trachurus spp.</i>	Wateren van de Unie van de ICES-sectoren 4b, 4c en 7d	JAX/4BC7D	3.442	799
	Wateren van de Unie van de ICES-sectoren 2a en 4a; ICES-deelgebied 6, ICES-sectoren 7a-c, 7e-k, 8a, 8b, 8d en 8e; wateren van de Unie en internationale wateren van ICES-sector 5b; internationale wateren van de ICES-deelgebieden 12 en 14	JAX/2A-14	45900	13881
Kever en bijvangst <i>Trisopterus esmarkii</i>	ICES-sector 3a; wateren van de Unie van ICES-sector 2a en ICES-deelgebied 4	NOP/2A3A4.	5.625	4
Andere soorten	Noorse wateren van ICES-deelgebied 4	OTH/04-N.	1.719	110
Chileense horsmakreel <i>Trachurus murphyi</i>	SPRFMO- verdragsgebied	CJM/SPRFMO	nog niet vastgesteld	

* = in deze kolom genoemde hoeveelheden zijn in enkele gevallen de EU-aandeel hoeveelheden (cursief)

** = van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
E: klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | december 2020
Publicatienummer: RVO-192-2020/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Deze brochure is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Om de leesbaarheid te bevorderen zijn juridische zinsneden vereenvoudigd weergegeven. Soms betreft het ook delen van of uittreksels van wetteksten. Aan deze brochure en de daarin opgenomen voorbeelden kunnen geen rechten worden ontleend. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is niet aansprakelijk voor de gevolgen van het gebruik ervan. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.